

ע"פ 5395/23 - מוחמד שגור נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון
ע"פ 5395/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: מוחמד שגור

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
חיפה בת"פ 45466-07-21 שניתן ביום 08.06.2023
על ידי כבוד השופט אמיר טובי

תאריך הישיבה: א' באב התשפ"ג (19.7.2023)

בשם המבקש: עו"ד באסל פלאח
בשם המשיבה: עו"ד ענבל חן

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד השופט א' טובי) בת"פ 45466-07-21 מיום 08.06.2023. זאת, עד להכרעה בערעור המבקש על גזר דינו. יוער, כי הערעור הוגש על-ידי המבקש, יחד עם נאשם נוסף בפרשה (להלן: רמחי), ואולם הבקשה לעיכוב ביצוע נוגעת לעניינו של המבקש בלבד.

1. המבקש הורשע, על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בעבירת סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 סיפא וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. בחלקו הכללי של כתב האישום המתוקן, תואר כי רמחי מאורס לבתו של נאשם נוסף בפרשה (להלן: רמיחאת), אשר דינו נגזר בנפרד בהתאם להסכמה עונשית שנכללה בהסדר הטיעון; וכי המבקש הינו אחיינו של רמיחאת. כן מתואר, כי חברת מ.מ. זאיד חברה לפיתוח ועבודות עפר בע"מ (להלן: חברת זאיד), וחברת אוקיינוס תשתיות בע"מ (להלן: חברת אוקיינוס, ויחד: החברות), מספקות ומשכירות, בין יתר פעילותיהן, כלים וציוד מכני הנדסי

(להלן: כלי צמ"ה). החברות נמצאות בבעלות אחיו של רמיחאת.

3. בכתב האישום מתואר כי חברת קבוצת אורון אחזקות והשקעות בע"מ (להלן: אורון) ביצעה בזמן הרלוונטי לכתב האישום עבודות תשתית לחיבור מסילת הרכבת לנמל החדש בחיפה, כאשר איאד זרעיני (להלן: איאד) שימש כמנהל עבודה באתר. מספר חודשים עובר ליום 21.06.2021, פנה רמיחאת לאיאד והביע רצון כי כלי הצמ"ה של החברות יופעלו באתר בעבור תשלום, ואיאד השיב לו כי העבודה באתר טרם החלה. ביום 21.06.2021, ולאחר שנודע לרמיחאת כי באתר מתקיימות עבודות באמצעות קבלנים אחרים - נפגש עם המבקש ורמחי, ותדרך אותם כיצד לפעול במטרה להניע את איאד, באיומים, לשכור את כלי הצמ"ה של החברות. תדריך זה כלל הוראות "לשים לו אקדח בפנים בלי עצבים", ואף לומר לאיאד "[...] אני אפתח לך את הפנים בסכין". בהמשך לכך, נסעו המבקש ורמחי לאתר, ובהגיעם פנו לאיאד, כשהם רעולי פנים, ואיימו עליו באומרם "אנחנו מאנשיו של אבו עלי שגור הפעם באנו אליך בפעם הבאה נירה בך". המבקש אמר לאיאד "פעם שעברה באנו אמרנו לכם עבודה אמרתם שאין", ואז יצא מרכבו כאשר הוא אוחז בידו חפץ הנחזה לאקדח, ואיים "[...] כולם לצאת, הפעם אזהרה בפעם הבאה ירייה בראש". לאחר מכן, עזבו המבקש ורמחי את האתר. כל זאת עשו המבקשים בצוותא, בכוונה להפחיד את איאד או להקניטו ובכך להניעו לספק להם עבודה באתר.

לאחר שהמבקש ורמחי עזבו את האתר, פנה לאיאד שומר המועסק באורון וביקש ממנו לפגוש את רמיחאת בתחנת דלק; ובהמשך לכך, איאד ביקש ממנהנדס האתר, שאול מרום (להלן: שאול) להצטרף לפגישה. בפגישה זו, דרש רמיחאת משאול, בנוכחות איאד, כי יעסיק את כלי הצמ"ה שלו באתר, בתשלום, ומשהשיב שאול כי הדבר אינו אפשרי, שב רמיחאת על דרישתו. בעקבות איומיהם ומעשיהם בצוותא של המבקשים ורמיחאת, עזב איאד את עבודתו באתר והחל לעבוד במסגרת פרויקט אחר באורון, וביום 22.06.2021, בהוראתו של שאול, החל לעבוד באתר כלי צמ"ה של חברת אוקיינוס תמורת שכר יומי בסך 3,000 ש"ח.

4. ביום 07.02.2023, הורשעו המבקש ורמחי, כאמור, על-פי הודאתם ובמסגרת הסדר טיעון. ביום 25.04.2023, הוגש תסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המבקש, ובו העריך שירות המבחן כי המבקש, הגם שהודה באופן פורמלי בתוכן כתב האישום, מתקשה לקחת אחריות על מעשיו; נוטה לפעול באופן אימפולסיבי ומתקשה להפעיל שיקול דעת במצבים בהם ערכי החוק "באים בקונפליקט אל מול ערכים שרכש במסגרת סביבתו". לפיכך, העריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות עבירות מצדו של המבקש הינו גבוה, וכי הפרוגנוזה השיקומית בעניינו נמוכה, ולא בא בהמלצה טיפולית בעניינו.

5. ביום 08.06.2023, גזר בית המשפט המחוזי את דינם של המבקש ושל רמחי. לאחר בחינת הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי השניים; נסיבות ביצוע העבירות לרבות התכנון, הנזק שנגרם ופוטנציאל הנזק; ומדיניות הענישה הנוהגת - נקבע עבור המבקש מתחם עונש הנע בין 15-30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

בגזירת עונשו של המבקש בתוך המתחם שנקבע, נתן בית משפט קמא דעתו לגילו הצעיר, לעברו הפלילי הנקי ולהודאתו במיוחס לו. בהתאם לאלה, החליט בית המשפט לגזור את עונשו סמוך לרף התחתון של המתחם שנקבע לגביו, והשית עליו עונש של 17 חודשי מאסר בפועל; 10 חודשי מאסר על-תנאי לבל יעבור עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע; וכן, פיצוי לאיאד על סך 5,000 ש"ח.

6. ביום 13.04.2023, הגישו המבקש ורמחי הודעת ערעור, ועמה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת על המבקש. במסגרת ערעורם, נטען כי בית משפט קמא החמיר עמם יתר על המידה בגזירת עונשם, באופן שאינו עולה בקנה אחד עם עקרון האחידות בענישה, וזאת בשים לב לעונש שנגזר על רמיחאת. עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא בקביעת עונשו של המבקש ללא התחשבות מספקת בחלקו היחסי בפרשה.

בבקשה לעיכוב ביצוע, נטען כי סיכויי הערעור טובים; וכי מכיוון שבעניינו של המבקש מדובר בתקופת ריצוי מאסר קצרה, אזי אי-קבלת הבקשה לעיכוב ביצוע עונשו - תייתר את שמיעת הערעור. כמו כן, הודגש כי המבקש נמצא במעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני משך כשנתיים, במהלכם לא הפר תנאי מתנאי שחרורו.

7. בדיון שנערך לפניי היום, 19.07.2023, שב בא-כוח המבקש על טיעוניו המפורטים בבקשה, וטען כי המבקש הוכיח במהלך ההליכים שהתנהלו כי ניתן לתת בו אמון לשהות בתנאי מעצר בית. מנגד, באת-כוח המדינה התנגדה לבקשה, בטענה כי לא מדובר במקרה המצדיק סטייה מן הכלל בדבר ריצוי העונש בסמוך למועד מתן גזר הדין.

דיון והכרעה

8. כידוע, עיכוב ביצוע עונש מאסר הינו בגדר החריג לכלל בדבר ריצוי העונש בסמוך ככל הניתן למועד מתן גזר הדין. בבוא בית משפט להכריע בבקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר, עליו לתת דעתו לכלל הנסיבות והנתונים הרלוונטיים בעניינו של המבקש, וביניהם לחומרת העבירה שביצע ונסיבות ביצועה; סיכויי הערעור; עברו הפלילי; נסיבותיו האישיות; התנהלותו במהלך ההליכים שהתנהלו נגדו; ולשאלה האם הערעור תוקף את הכרעת הדין או את גזר הדין (ראו: ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל פ"ד נד (2) 241 (2000)).

9. לאחר בחינת שיקולים אלו ויישומם ביחס לנסיבות המקרה דנן, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל. אשר לסיכויי הערעור, די בכך שאציין כי לא התרשמתי שהמבקש היה הגורם הדומיננטי באירוע. בבחינת השיקולים הנוספים הצריכים לעניין, המבקש עדיין נתון במגבלות של מעצר בית בתנאים שנקבעו על-ידי בית משפט קמא; והיה נתון במעצר מאחורי סורג ובריח למשך יותר משלושה חודשים. כך, ייתרת תקופת המאסר לריצוי, בניכוי מעצרו מאחורי סורג ובריח, עומדת על כ-14 חודשים. בהינתן החשש שהמבקש עלול לרצות את עונשו כולו או מרביתו בטרם דיון והכרעה בערעור; לצד גילו הצעיר ועברו הפלילי הנקי - הכף נוטה לקבלת הבקשה לעיכוב ביצוע (ראו למשל: ע"פ 4128/22 סעד נ' מדינת ישראל (26.06.2022)).

10. יובהר, כי אין בקביעתי זו משום הבעת עמדה כלשהי אשר לגוף הערעור - אשר ייבחן בבוא העת על-ידי המותב היושב בדיון.

11. הריני מורה, אפוא, על עיכוב ביצוע עונש המאסר שהוטל על המבקש בת"פ 45466-07-21, עד למתן הכרעה בערעור שבכותרת. התנאים והערבויות שנקבעו בבית משפט קמא יעמדו בעינם עד תום הליך הערעור.

ניתנה היום, ב' באב התשפ"ג (20.7.2023).

שׁוֹפֵט